

สารบัญ

คำนำ	3
คำนิยาม	13
แนวคิดและหลักการ	14
รูปแบบการให้บริการ	15
จุดมุ่งหมาย	21
ประเภทธนาคารอิสลาม	24
ระยะเวลาโครงสร้างการเงิน	27
ธุรกรรมการเงินในยุคอิสลามตอนต้น	28
ธุรกรรมการเงินในสมัยท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ	29
สถาบันการเงินในสมัยท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ	34
วิวัฒนาการธนาคารอิสลาม	35
ธนาคารอิสลามแห่งแรกของโลก	37
สถาบัน องค์กร และธนาคารอิสลามในยุคเริ่มต้น	40
แหล่งเงินทุนและการใช้เงินทุน	44
สถานะของธนาคารอิสลาม	53
ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย	58
อะมานะฮ์ ลิสซิง	66

ภาคศาสนบัญญัติอิสลาม الشريعة الإسلامية

หลักชะรีอะห์	72
สิ่งต้องห้ามในธุรกรรมการเงินอิสลาม	74

ริบา (ดอกเบี้ย)	74
คำนิยาม	74
ทรัพย์สินที่มีเหตุริบา	75
หลักฐานการห้ามริบา	75
ประเภทของริบา (ดอกเบี้ย)	79
ริบา (ดอกเบี้ย) กับธนาคาร	80
ริบาไม่ได้กำหนดโทษแต่เพียงผู้กิน (ผู้รับ)	81
ความคลุมเครือ	82
การพนันเสี่ยงโชค	82
การลงทุนในสิ่งต้องห้าม	83

ลักษณะริอะห์ในผลิตภัณฑ์ของธนาคารอิสลาม

อัล-วะดีอะฮ์ الودیعة

คำนิยาม	84
หลักฐาน	85
วิทย์ปัญญา (ฮิกมัด)	85
การรับฝากทรัพย์สิน (เงิน) (วะดีอะฮ์) ในธนาคารอิสลาม	
- วะดีอะฮ์ ยัด อัล-อะมานะห์ (وديعة يد الأمانة)	87
- วะดีอะฮ์ ยัด อัล-ดอ์มานะห์ (وديعة يد الضمانة)	87
ประเด็นข้อขัดแย้งธนาคารมอบสิ่งของหรือเงินตอบแทน	
ให้กับผู้ฝาก (ฮิบะห์)	90
ข้อพึงระวัง	92
ข้อตัดสิน	93
ข้อสรุป	94
มาตรฐานอัตราดอกเบี้ย (Benchmark عدلات الفائدة)	95
การคำนวณเงินตอบแทน	97

อัล-มุดอรอบะฮ์ المضاربة

คำนิยาม	100
ข้อตัดสิน	101
หลักฐาน	101
มุดอรอบะฮ์ ในธนาคารอิสลาม	103
ประเภทของมุดอรอบะฮ์	104
ประเด็นข้อขัดแย้งความสัมพันธ์ระหว่าง	
บุคคลของทุกฝ่ายการลงทุนมุดอรอบะฮ์	112
เมื่อธนาคารอิสลามไม่ได้เป็นผู้ประกอบการด้วยตัวเอง	116
ศูนย์กลางข้อตัดสินในการนำทรัพย์มารวมกัน	
ในมุดอรอบะฮ์กลุ่ม (مشتركة)	117
การแปลงสินค้าให้เป็นเงิน (تنضيف)	119
ศูนย์กลางข้อตัดสินการกำหนดระยะเวลาในมุดอรอบะฮ์ (มุขตะรีกะห์)	123
การที่ผู้ฝากถอนเงินบางส่วนออกจากมุดอรอบะฮ์	123
ค่าใช้จ่ายในมุดอรอบะฮ์ มุขตะรีกะห์	124
การคุ้มครองการขาดทุน (ขาดเซย) ในมุดอรอบะฮ์มุขตะรีกะห์	125
มาตรฐานอัตราดอกเบี้ย (Benchmark) ในมุดอรอบะฮ์	127
วิธีการคำนวณผลตอบแทนในมุดอรอบะฮ์	128

อัล-วะกาละฮ์ الوكالة

คำนิยาม	129
ข้อตัดสิน	129
หลักฐาน	129
การให้บริการช่องทางการลงทุน (خدمة أمناء الاستثمار)	131
การมอบหมาย (วะกาละห์) ในธนาคารอิสลาม	131
- ใบรับรอง (Certificate) การมอบหมายเพื่อการลงทุน	
(وكالة بالاستثمار)	131

- บัญชีเงินฝากอัลวะกัฟอะฮ์มอบหมายเพื่อการลงทุน

(حساب وكالة بالإستثمارية)	132
การมอบหมายโดยมีสิ่งตอบแทน (وكالة بأجر)	132
ข้อกำหนดการมอบหมายเพื่อการลงทุน	132
ประเภทของการมอบหมาย (วะกัฟอะฮ์)	133
การมอบหมายต่อให้ผู้อื่น	134

อัล-มุซารออะฮ์ المشاركة

คำนิยาม	135
ข้อตัดสิน	135
หลักฐาน	135
ประเภทชะรีอะห์	136
- ชะรีอะห์อินาน (شركة عنان)	136
- มุซารออะฮ์ที่มั่นคง หรือถาวร (مشاركة ثابتة أو دائمة)	136
- มุซารออะฮ์ ลดถอยลง หรือ เมื่อสิ้นสุดเวลามีสิทธิเป็นเจ้าของ (مشاركة متناقصة أو منتهية بالتملك)	137
(Diminishing Musharakah)	137
การร่วมลงทุนมุซารออะฮ์ (مشاركة) ในธนาคารอิสลาม	138

อัล-มูรอบะฮะฮ์ المراجعة

คำนิยาม	142
ข้อตัดสิน	142
หลักฐาน	143
ประเภทมูรอบะฮะฮ์	144
การขายมูรอบะฮะฮ์ในธนาคารอิสลาม	145
การขายผ่อน (بيع بالتقسيط)	147

بيع بالزمن أجل

คำนิยาม	148
หลักฐาน	148
การขายผ่อนชำระในธนาคารอิสลาม	149

الحالة-อีวาละฮ์

คำนิยาม	150
ข้อตัดสิน	150
หลักฐาน	150
การโอนหนี้ (حالة) ในธนาคารอิสลาม	151
ประเภทของการโอนเงิน	
- การโอนเงินภายในประเทศ	152
- การโอนเงินไปนอกประเทศ	155

الإجارة-อีญาระฮ์

คำนิยาม	159
ข้อตัดสิน	159
หลักฐาน	159
การเช่า (الإجارة) ในธนาคารอิสลาม	160
การเช่าเมื่อสิ้นสุดให้สิทธิครอบครอง (إجارة المنتهية بالتملك) ...	161
การเช่าเมื่อสิ้นสุดให้สิทธิครอบครอง (إجارة المنتهية بالتملك)	
แตกต่างกับการขายผ่อน (بيع التقسيط)	162
เรื่องของสัญญา عقد และ وعد	163
เหตุผลของการห้าม	165
การเรียกชื่อของการเช่าประเภทนี้	167
ประเด็นข้อพิพาทที่เกี่ยวข้อง	167
- การตั้งเงื่อนไขในสัญญาหรือการรวม 2 สัญญา	
ในสัญญาเดียวกัน	167

- สัญญา وعد มีผลสัญญาผูกมัดหรือไม่	169
รูปแบบการให้บริการการเช่าในปัจจุบัน	170
بيع العينه อัล-อีนะฮ์	
คำนิยาม	173
ข้อตัดสิน	173
รูปแบบ	173
بيعอัลอีนะฮ์ (بيع العينه) ในธนาคารอิสลาม	174
بيع التورق อัล-ตะวัรรุก	
คำนิยาม	178
ข้อตัดสินที่คนละต่าง ๆ	179
การอ้างหลักฐาน	179
بيع السلم อัล-ชะลัม	
คำนิยาม	182
ข้อตัดสิน	182
หลักฐาน	182
วิทย์ปัญญา (ฮิกมัด)	184
เงื่อนไขเฉพาะที่นักวิชาการเห็นพ้อง	185
ชะลัมในธนาคารอิสลาม	186
การเอาสิ่งหนึ่งเพื่อจำนำหรือค้ำประกัน	187
الإستصناع อัล-อิซติซนาอฺ	
คำนิยาม	189
ข้อตัดสิน	190
ข้อตัดสินในกฎหมายทั่วไป	191
อัล-อิซติซนาอฺ (الإستصناع) ในธนาคารอิสลาม	192
การให้บริการของธนาคารอิสลาม	193

อัล-ซอรฟ์ อุมละห์ **الصرف عملة**

คำนิยาม	195
ข้อตัดสิน	195
หลักฐาน	196
การแลกเปลี่ยนในธนาคารอิสลาม	196
ข้อสรุปของการประชุม مجلس المجمع الفقهي الإسلامي	196

อัล-กัอรดุลหะซัน **القرض الحسن**

คำนิยาม	200
ข้อตัดสิน	200
หลักฐาน	200
การให้บริการอัลกัอรดุลหะซัน (القرض الحسن)	
ในธนาคารอิสลาม	201
กองทุนให้กู้ยืม	202
การเก็บค่าธรรมเนียม	202

อัล-ฮิบะห์ **الهبة**

คำนิยาม	203
ฮิบะห์ (هبة) ฮะดียะห์ (هدية) ซ้อดอเกาะห์ (صدقة)	204
ข้อตัดสิน	204
หลักฐาน	204
การมอบให้ (ฮิบะห์) ในธนาคารอิสลาม	206

อัล-เราะห์นั **الرهن**

คำนิยาม	207
ข้อตัดสิน	207
หลักฐาน	207
การจำนำ (الرهن) ในธนาคารอิสลาม	208

ข้อกำหนดตามบทบัญญัติ	209
----------------------------	-----

อัล-กะฟาละห์ الكفالة

คำนิยาม ข้อตัดสิน หลักฐาน	211
ประเภทการค้าประกัน	213
การค้าประกัน (الكفالة) ในธนาคารอิสลาม	213
การคิดค่าธรรมเนียมของธนาคาร	217

อัช-ชะกาต الركا

คำนิยาม ข้อตัดสิน	219
หลักฐาน	220
ชะกาตในธนาคารอิสลาม	220
พิจารณาชะกาตตามประเภทของบัญชี	221

ประเด็นที่เกี่ยวข้อง

การเสนอขาย 2 ราคา ราคาเงินสดและราคาเงินผ่อน	224
การลดราคาหนี้เมื่อลูกหนี้ชำระเงินเร็วกว่ากำหนด ضع وتعجل	227
เช็ค (Cheque)	229
ค่าปรับการล่าช้าในการชำระหนี้ غرامة تأخير	232
การขายหนี้ بيع الدين	245
บัตรเครดิต بطاقة ائتمان	261
บัตรเครดิตอิสลามในมาเลเซีย	270

อภิธานศัพท์	276
-------------------	-----

บรรณานุกรม	286
------------------	-----